

Kesit Akademi Dergisi

The Journal of Kesit Academy

ISSN: 2149 - 9225

Yıl: 4, Sayı:14, Haziran 2018, s. 422-447

Hasan KAZAK

Özel Bir Şirkette Genel Müdür, hkazak@hotmail.com

TÜRKİYE'DE FAALİYET GÖSTEREN PERAKENDE VE ÜRETİM İŞLETMELERİNİN FİNANSAL PERFORMANSLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ: MERKEZ BANKASI SEKTÖR BİLANÇO VE GELİR TABLOLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA¹

Özet

Perakende sektörü dağıtım kanalı üyelerinin içerisinde çok önemli bir yere sahiptir. Tüketim mallarının dağıtımını, dağıtım kanalının ilk üyesi olan ve endüstriyel sektörde yer alan üretici ile başlar nihai tüketici ile sona erer. Ürünlerin nihai tüketici ile buluşturulması perakendeci sayesinde olmaktadır. Türkiye’de ve dünyada meydana gelen ekonomik, teknolojik, sosyal ve kültürel alanlardaki gelişmelere paralel olarak perakende sektöründe de çok ciddi gelişmeler olmuştur. Ürün ve hizmetlerdeki çeşit ve hacim artışı tüketiciyi çok fazla ürün alternatifi ile karşı karşıya bırakmış bu gelişmeler perakendeyi çok daha önemli bir konuma getirmiştir. Perakende çok önemli bir konuma sahip olması dolayısı ile birçok sermaye sahibi bu alana yatırım yapmış ve bu sektör tüm dünyada çok büyük bir hacme ulaşmıştır. Bu durum aynı zamanda yönetim sorunlarını da beraberinde getirmiştir. Perakende sektöründe ulusal ve uluslararası oyuncular devreye girmiş, bu da inanılmaz boyutlarda bir rekabeti ortaya çıkarmıştır. Ekonomik ve teknolojik gelişmelere bağlı gelişen rekabet de her geçen gün kârlılıkları daha da aşağılara çekmeye devam etmektedir. Ekonomik hayatta çok önemli bir yere sahip olan perakendenin daha iyi anlaşılabilmesi, rekabette güç kazanılabilmesi için bu sektörün diğer sektörlerden farklılıklarının bilinmesi ve sektörün doğasına uygun çözümlerin geliştirilebilmesi ile mümkündür. Bu çalışmada perakende sektörü ile üretim sektörünün finansal performansları incelenerek sektörlerin farklılıkları ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu kapsamda 2011-2016 yılları arasında Türkiye’de faaliyet gösteren üretim ve perakende işletmelerinin finansal tablolarından faydalanılarak finansal performansları açısından bir farklılık olup olmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu

¹ Bu makale Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi ev sahipliğinde düzenlenen 4. Uluslararası Sosyal Beşeri ve İdari Bilimler Sempozyumu, 03-05 Mayıs 2018, Asoscongress, Alanya’da sözlü olarak sunulmuştur.

amaçla Türkiye’de faaliyet gösteren 2011-2013 yılları arasında 500 perakende işletmesi ve 3.506 üretim işletmesi, 2014-2016 yılları arasında ise 591 perakende işletmesi ve 3.057 üretim işletmesinin finansal tabloları incelenmiştir. Çalışmanın amacı doğrultusunda Merkez Bankası sektör bilanço ve gelir tablolarından elde edilen veriler oran analizi yöntemi ile analize tabi tutulmuştur. Analiz sonuçları bulgular bölümünde geniş şekilde ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Perakende Sektörü, Üretim Sektörü, Finansal Performans, Sektör Bilançoları

Jel Kodu: M10, M40, G30

EVALUATION OF FINANCIAL PERFORMANCES OF RETAIL AND PRODUCTION BUSINESSES OPERATING IN TURKEY: A STUDY ON CENTRAL BANK SECTOR BALANCE SHEET AND INCOME STATEMENT

Abstract

Retail sector holds an important position among members of distribution channel. Distribution of consumer goods starts with the producer, who is the first member of this distribution channel and included in industrial sector, and ends with the consumer. That the goods are delivered to the consumers is maintained by the retailer. In parallel with economic, technologic, social and cultural development, observed both in Turkey and around the world, serious progress in retail sector has been achieved. The increase in variety and volume of products and services has made the consumers be faced with many product alternatives, and this has led the retail sector to a much more important position. Due to its current significant position, retail sector has attracted quite many investors, which has given rise to a considerable volume of it, sensed all around the world. However, this has brought about management problems. National and international bodies have also started to take action within this sector, as a result of which an incredibly competitive structure has been formed. This progressive competition, which is also resulted from economic and technologic developments, is continuously decreasing the profits aimed. To be able to gain strength in retail sector, which demonstrates a significant role in Economy, it is important to figure out what it really is and how it differs from other sectors as well as to show capacity to develop solutions to problems which are relevant to the nature of this sector. In this study, retail and production sectors are aimed to be compared through the investigation of their financial performances. It is also aimed with the analysis of their statement to identify whether there exist any differences among financial performances of retail businesses functioning in Turkey between the years 2011 and 2016. With this purpose, the statements of 500 retail and 3.506 production businesses functioning in Turkey between the years 2011 and 2013, and 591 retail and 3.057 production businesses functioning in Turkey between the years 2014-2016 have been analyzed. Within the same direction of the objective of this study, the data obtained from sector balance sheet and income statement was analyzed through the ratio analysis technique. The results of the analysis have been extensively discussed in the findings section.

Keywords: Retail Sector, Production Sector, Financial Performance, Sector balance-sheet